

LA PEDRERA ROMANA DEL MÈDOL

Història i naturalesa conflueixen en un mateix espai

LA PEDRA QUE ELS **ROMANS** VAN UTILITZAR PER CONSTRUIR ELS EDIFICIS MÉS EMBLEMÀTICS DE TARRACO I LA QUE, PRESUMIBLEMENT, ES VA UTILITZAR EN L'ALÇAT DE LA CATEDRAL DE TARRAGONA PROVÉ DE LA PROPERA PEDRERA DEL MÈDOL. ABERTIS PRESERVA AQUESTA PEDRERA I EN GESTIONA LA BIODIVERSITAT.

text: A. J.
fotos: Francesc Muntada

Nombroses espècies vegetals i animals habiten al Mèdol.

Les extraccions han deixat en aquell lloc un gran forat, de més de 200 metres de longitud i entre 10 i 40 d'amplada. Al centre hi emergeix una enorme agulla de pedra no excavada, d'uns 16 metres d'altura, la qual indica el nivell de la roca en el moment d'iniciar-se les excavacions.

La pedra és un dels materials principals emprats en la construcció. En l'antiguitat, cada ciutat disposava de les seves pròpies pedreres locals, malgrat que l'exportació a terres llunyanes, generalment per via marítima, de materials com ara el marbre va ser un fet comú.

Les pedreres principals tarragonines estaven destinades, bàsicament, a l'explotació de la pedra calcària, molt freqüent al voltant de la ciutat. Actualment, es coneixen una desena de pedreres, tot i que la més espectacular per les seves dimensions i pel seu estat de conservació és la del Mèdol.

Al seu voltant, altres pedreres com la del pont del Diable, la torre dels Escipions i la Sabinosa confereixen un caràcter monumental al patrimoni natural proper a l'actual ciutat de Tarragona.

La pedra del Mèdol és una lumaquel·la micènica de color groguenc daurat, molt fàcil de treballar, amb la qual es va construir un gran nombre dels edificis romans més importants de Tarraco. Possiblement, la pedrera també es va emprar en època medieval en la construcció de la catedral de Tarragona.

El trasllat dels carreus a la ciutat es va fer a través de la via Hercúlia, coneguda després com a via Augusta, la qual discorria a escassa distància de la pedrera i per on avui dia es dibuixa el perfil de l'autopista A-7, un eix vertebrador de les comunicacions per carretera del nostre país.

Es calcula que del Mèdol es van extreure, aproximadament, un total de 50.000 metres cúbics de pedra.

L'any 1931, el Clot del Mèdol va ser declarat monument historicoartístic. I el 2001, el conjunt històric de l'antiga Tarragona va ser declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco.

El pas del temps, els pins i xiprers van aconseguir que la pedrera es convertís en un lloc d'especial bellesa. A més, per la seva acústica, el lloc va ser utilitzat per a concerts de música durant la Segona República, alguns dels quals van ser dirigits pel cèlebre músic Pau Casals, fill de la veïna localitat del Vendrell.

Actualment, la pedrera forma un singular microsistema. Els seus 2.000 anys d'antiguitat l'han revestida de vegetació que alberga nombroses espècies, petits rosegadors, rèptils i ocells, tant autòctons com migratoris.

Preservar el Mèdol en el segle XXI i gestionar-ne la biodiversitat de manera sostinguda és el repte que **abertis** s'ha plantejat. Per aquest motiu, s'ha dut a terme un estudi encarregat al biòleg de la Universitat Autònoma de Barcelona i patró de la Fundació abertis, Martí Boada, el qual ha fet una investigació interdisciplinària que evidencia no només la riquesa arquitectònica del Mèdol, sinó també el valor mediambiental d'aquest enclavament.

EMPLAÇAMENT

La pedrera es troba a 5 quilòmetres, aproximadament, de Tarragona, al costat de l'àrea de servei del mateix nom de l'autopista A-7, des de la qual és fàcilment accessible. Des de la carretera N-340 s'hi pot arribar seguint cap al nord per dos camins de pendent; un cop a l'entrada es creua el pont que salva l'autopista.

ITINERARIS

Promoguda per un acord amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i amb l'Ajuntament de Tarragona, la restauració de la pedrera romana del Mèdol es va inaugurar el 7 de novembre de 1990. Uns anys abans, el 1982, Autopistas Concesionaria

Española va comprar la finca. Per poder visitar-la amb comoditat i, alhora, apreciar la bellesa tant de la fauna com de la flora d'aquest lloc singular, es van dissenyar tres possibles itineraris. El primer és exterior a la pedrera i des de la cota 25 permet una visió confortable i completa del lloc. L'accés a la plataforma d'observació és un recorregut sense barreres arquitectòniques i apte, per tant, per a tots els visitants. El segon recorregut comença a l'antiga porta d'entrada, remodelada com un clàssic arc de triomf i arriba fins al mateix monòlit central de la pedrera. Finalment, el tercer itinerari proposa un passeig llarg, de certa dificultat, per l'interior del bosc. Tan sols la plataforma d'observació i la baixada fins al monòlit són intervencions visibles; la resta de treballs es van fer adequant els camins ja existents de manera que quedessin integrats a l'entorn natural i paisatgístic perquè fossin respectuosos amb el medi i pràcticament imperceptibles.

A l'esquerra, Pont del Diable, aqüeducte romà construït amb pedra del Mèdol.

Agulla de pedra no excavada que indica el nivell de la pedrera.

